

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/129
KARAR NO : 2021/264
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: "Tebokan Special 80 mg 30 Film Tablet" adlı ürünün geri ödeme kapsamına ili kin rapor ko ullarında de i iklik yapılması istemiyle yapılan ba vurunun zımnen reddine ili kin i lemin iptali istemiyle açılan davanın, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesi kapsamında ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : A.... laç San. ve Tic. A. .
Vekili : Av. S. T.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Ba kanlı ı
Vekili : Av. Z.K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili irketin birçok farklı hastalı ın tedavisinde kullanılmak üzere ilaç, takviye edici gıdalar gibi ürünler üretti ini; müvekkili irket'e ait 25/03/2002 tarih ve 199/75 sayı ile ruhsatlandırılmı olan, Standardize edilmi ginkgo biloba yaprakları kuru ekstresi (35-67:1) (EGb 761) içeren, mevcut durumda geri ödeme listesinde A12908 kamu kodu ile kısıtlı ko ullarla yer alan "Tebokan Special 80 mg 30 Film Tablet" isimli ürünün hâlihazırda; Alzheimer tipi demans, Vasküler Demans, Miks formlardaki demans endikasyonlarında 65 ya üstü hastalarda, nöroloji ve geriatri uzman hekiminin çıkaraca ı rapor ile tüm uzmanlar tarafından rapora istinaden reçetelenebildi ini; rapor süresinin ise 1 yıl ile sınırlandı mı; ancak Tebokan'ın rapor ko ullarına ili kin mezkûr kısıtlamaların herhangi bir bilimsel dayana ının bulunmadı mı, kısıtlamalarla hastaların tedaviye eri im hakkının sınırlandı mı ve engellendi ini, aynı zamanda hakkaniyet ve e itlik ilkesine de aykırı uygulamalara sebebiyet verildi ini; bu nedenle, müvekkili irket tarafından 22/01/2020 tarihli 1282561 sayılı dilekçe ile, Tebokan'a ili kin rapor ko ullarında de i iklik yapılması talebi ile davalı dare'ye ba vuruda bulunuldu unu ancak darece bu ba vuruya süresinde cevap verilmemek suretiyle, söz konusu ba vurunun zımnen reddedildi ini; ancak bu i leminde birçok yönden hukuka uyarlık bulunmadı mı; çünkü Tebokan'ın geri ödeme ko ulları bakımından getirilen kısıtlamaların herhangi bir bilimsel dayana ı olmadı mı, kısıtlamaların tedaviye eri imi sınırlandı rdı mı, muadil ilaçlar için bu hususlarda farklı uygulamalara gidildi ini, bu durumun aynı zamanda kamu zararına da sebebiyet verdi ini; Tebokan'ın reçetelendirilme ko ullarından 65 ya sınırının kaldırılmasının gerekti ini; Tebokan'ın benzer endikasyonlarında kullanılan muadil ilaçlara göre fiyatının daha dü ük oldu unu; rapor çıkarabilen hekimlere nöroloji ve geriatri uzman hekimlerine ilave olarak psikiyatri uzman hekimlerinin de eklenmesi, rapor süresinin 2 yıl olarak düzenlenmesi gerekti ini ifade ederek;

müvekkili irket tarafından yapılan 22/01/2020 tarihli 1282561 evrak kayıt numaralı ba vurunun süresinde cevap verilmemek suretiyle reddine yönelik davalı dare'nin i leminin iptaline karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

2. Davalı vekili, süresi içinde verdi i savunma dilekçesinde, davanın adli yargı yerinde görülmesi gerekti inden bahisle görev itirazında bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. dari Yargıda

3. **Ankara 14. dare Mahkemesinin 23/10/2020 tarihli ve E.2020/1616 sayılı dosyasında**, davalı idarenin görev itirazının reddine, Mahkemelerinin bu uyu mazlıkta görevli oldu una karar verilmi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

“2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde; idari dava türleri, idari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı açılan iptal davaları; idari i lem ve eylemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları; kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözle melerden dolayı açılan davalar olarak sayılmı ; dari Yargının idari eylem ve i lemlerin hukuka uygunlu unun denetimini yapmakla görevli oldu u kurala ba lanmı tır.

dari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının; idari dava türlerinden biri oldu u idare hukukunun bilinen ilkelerindedir.

dare, idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re'sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmi oldu u i lemlere, hukuk alanında yeni durumlar olu turmasıyla idari i lem kimli i kazandırmakta ve kural olarak bu i lemler özel yasal düzenlemeler di nda, idari yargı denetimine tabi bulunmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, davalı idarece 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesi uyarınca uyu mazlı ın görüm ve çözümünde Mahkemelerinin görevli oldu u, bu nedenle davanın görev yönünden reddi gerekti i ileri sürülerek görev itirazında bulunulmakta ise de, dava konusu i lemin davalı idarece kamu gücü kullanılarak ve tek taraflı olarak tesis edildi i, bu nedenle uyu mazlı ın kamu hukuku prensipleri çerçevesinde çözümlenmesi gerekti i, dolayısıyla davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli oldu u sonucuna varıldı ndan, davalı idarenin görev itirazı yerinde görülmemi tir.”

4. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılması istemiyle ba vuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ına gönderilmi tir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına li kin Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı, açılan davanın adli yargı yerinde görülmesi gerekti inden bahisle 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gere ince, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına, dosyanın Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı ına gönderilmesine karar vermi tir. Olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına ili kin talebin ilgili kısmı öyledir:

“5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanununun "Sa lanan Sa lık Hizmetleri ve Di er Haklar" ba lıklı 2. bölümünde, finansmanı sa lanan sa lık hizmetleri ve süresine; "Malî ve Çe itli Hükümler" ba lıklı 4. bölümünde, sa lık hizmetlerinin ödenecek

bedellerinin belirlenmesi ve sa lık hizmetlerinin sa lanma yöntemi ve sa lık giderlerinin ödenmesine ili kin düzenlemeler yer al mı , bu belirleme ve ödemelere ili kin usul ve esasların Sosyal Güvenlik Kurumu Ba kanlı ı tarafından belirlenece i hüküm altına alınmı tır, finansmanı sa lanan sa lık hizmetlerine ili kin olarak da yönetmelik ve kılavuzlar çıkarılmı tır.

Öte yandan, 5510 sayılı Kanunun " Uyu mazlıkların çözüm yeri" ba lıklı 101. maddesinde; "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyu mazlıklar i mahkemelerinde görülür." hükmüne yer verilmi tir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve somut olay birlikte de erlendirildi inde; uyu mazlık konusu i lemin 5510 sayılı Kanunda yer aldı ı; bu i lemin, davacı tarafından üretilen "Tebokan Special 80 mg 30 Film Tablet" adlı ilacın geri ödeme ko ullarının de i tirilmesi talebinin zımnen reddine ili kin oldu u, dolayısıyla, bu Kanundan do an uyu mazlı ın, aynı Kanunun 101. maddesi uyarınca adli yargı yerince çözümlenmesi gerekti i kanaatine varılmı tır.

5510 sayılı Kanunun 101. maddesiyle ilgili olarak Uyu mazlık Mahkemesinin 14/12/2020 tarihli ve E.-K.2020/597-768 sayılı; 28/09/2020 tarihli ve E.-K.2020/416-507; 28/01/2019 tarihli ve E.2018/658, K.2019/21 sayılı kararlarında da aynı hususların vurgulandı ı görülmektedir."

III. BA SAVCILIK DÜ ÜNCES

6. Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı ınca 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danı tay Ba savcısının da yazılı dü üncesi istenilmi tir.

7. Danı tay Ba savcısı, uyu mazlı ın 5510 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde adli yargı yerince görüm ve çözümünün gerekti inden bahisle, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi gere ince yapılan ba vurunun kabulü gerekti i yolunda yazılı dü ünce vermi tir. Yazılı dü üncenin ilgili kısmı öyledir:

"...Kanunun, " Uyu mazlıkların çözüm yeri" ba lıklı 101. maddesinde; "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyu mazlıklar i mahkemelerinde görülür." hükmü yer almı tır.

31.5.2006 günlü, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun 101. maddesinde yer alan "bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyu mazlıklar i mahkemelerinde görülür" bölümünün, Anayasa'nın 2., 37., 125. ve 155. maddelerine aykırılı ı savıyla iptali ve yürürlü ünün durdurulması istemiyle Anayasa Mahkemesine yapılan ba vuru sonucunda verilen 21/12/2011 tarih ve E;2010/65, K:2011/169 sayılı kararında; "(...)Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve darî yargı ayırımına gidilmi ve darî uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tır. Bu nedenle, kural olarak idare hukuku alanına giren konularda darî yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda darî yargının görev alanına giren bir uyu mazlı ın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda yasa koyucunun mutlak bir takdir hakkının bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak idari yargının denetimine ba lı olması gereken darî bir uyu mazlı ın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde yasa koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir.

5510 sayılı Kanun ile birlikte sosyal güvenlik tek çatı altında toplanmı , özel hukuk niteli i a ır basan sosyal güvenlik hukuku alanı olu mu tur. tiraz konusu kuralda, ayırım yapılmaksızın 5510 sayılı Kanundaki i ve i lemler hakkında genel bir düzenleme yapılmı ve aksine hüküm bulunmayan hallerde, Kanun kapsamındaki uyu mazlıkların çözüm yeri olarak i mahkemeleri gösterilmi tir. mahkemeleri, i hukuku alanındaki uyu mazlıkları çözmekle görevli, ihtisasla mı adli yargı mahkemeleridir. Yasa koyucu 5510 sayılı Kanun

kapsamındaki i ve i lemler, prim esasına dayalı yeni sistemin niteli ine ba lı olarak i mahkemelerinin görev alanı kapsamına alabilir. Sosyal güvenlik hukuku kapsamında aynı konuya ili kin tüm uyu mazlıkların, bu alanda görevli uzman mahkeme olan i mahkemelerinde görülmesinin, hak arama özgürlü ünü kolayla tırıcı nitelikte oldu u, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasını olanaklı kıldı ı da açıktır.

Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlü ünden sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeri i ve Kanun kapsamındaki i ve i lemlerin niteli i göz önünde bulunduruldu unda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlü ü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyu mazlıkların çözümünde i mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasaya aykırılık görülmemi tir.(...)" gerekçesiyle 5510 sayılı Kanunun 101. maddesinin Anayasaya aykırı olmadığı na ve itirazın reddine karar verilmi tir.

Bu durumda, yukarıda yer verilen Anayasa Mahkemesi kararı gerekçesi de dikkate alındı ında, 5510 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde çözümlenmesi gereken uyu mazlı nı, adli yargı yerince görüm ve çözümünün gerekti i kanaatine varılmı tir."

IV. LG L HUKUK

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun 63. maddesinde Kurumca finansmanı sa lanacak sa lık hizmetlerinin neler oldu u sayılmı tir.

9. Kanun'un 64. maddesinde Kurumca finansmanı sa lanmayacak sa lık hizmetleri sayılmı tir.

10. Kanun'un "Sa lık hizmetlerinin ödenecek bedellerinin belirlenmesi" ba lıklı 72. maddesi öyledir:

"(De i ik birinci fıkra: 17/4/2008-5754/44 md.) 65 inci madde gere i ödenecek gündelik, yol, yatak ve yemek giderlerinin Kurumca ödenecek bedellerini belirlemeye Sa lık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu yetkilidir. Komisyon, tıp e itimini, hizmet basama ını, alt yapı ve kaynak kullanımı ile maliyet unsurlarını dikkate alarak sa lık hizmeti sunucularını fiyatlandırmaya esas olmak üzere ayrı ayrı sınıflandırabilir. Komisyon, 63 üncü madde hükümlerine göre finansmanı sa lanacak sa lık hizmetlerinin Kurumca ödenecek bedellerini; sa lık hizmetinin sunuldu u il ve basamak, Devletin do rudan veya dolaylı olarak sa lamı oldu u sübvansiyonlar, sa lık hizmetinin niteli i itibarıyla hayati öneme sahip olup olmaması, kanıta dayalı tıp uygulamaları, maliyet-etkililik ölçütleri ve genel sa lık sigortası bütçesi dikkate alınmak suretiyle, her sınıf için tek tek veya gruplandırarak belirlemeye yetkilidir.

(De i ik ikinci fıkra: 21/5/2013-6486/3 md.) Komisyon; Bakanlık, Maliye, Sa lık ve Kalkınma bakanlıkları, Hazine Müste arlı ı, üniversite sa lık hizmeti sunucuları ile özel sa lık hizmeti sunucularını temsilen Bakanlıkça belirlenecek birer üye ve Kurumu temsilen iki üye olmak üzere toplam dokuz üyeden olu ur. Komisyon kararlarını salt ço unluk ile alır. Komisyon kararları Resmî Gazete'de yayımlanır. Komisyonca gerekli görülen hâllerde sa lık hizmetlerinin türlerine göre birden fazla alt komisyon kurulabilir. Komisyonun sekretarya i lemleri Kurumca yerine getirilir.

Sa lık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonuna i tirak edenlere, ayda iki defadan fazla olmamak üzere katıldıkları her toplantı günü için (3000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpılarak bulunacak tutarı üzerinden toplantı ücreti ödenir. Komisyon çalı maları ile ilgili her türlü giderler Kurumca ödenir.

(De i ik dördüncü fıkra: 17/4/2008-5754/44 md.) Kurum, ilgili kamu kurum ve kurulu ları ile dernek, vakıf, federasyon, konfederasyon ve kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu larının görü lerini alabilir.

Sa lık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunun çalı masına, görev ve yetkileri ile bu maddenin uygulanmasına ili kin di er usül ve esaslar, Komisyon üyesi kurumların görü leri alınarak Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(Ek fıkra: 10/9/2014-6552/48 md.) Bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere 63 üncü maddede belirtilen komisyonlara i tirak edenler ile bilimsel ve akademik nitelikleri dikkate alınarak Kurum tarafından bilimsel nitelikli komisyonlarda veya tıbbi inceleme, tıbbi de erlendirme, tıbbi uygunluk onayı verme gibi i ve i lemlerle ilgili yürütülen çalı malarda; üniversitelerden görevlendirilen ö retim üyelerine, kamu ve özel sa lık kurum ve kurulu larından görevlendirilen tabip, di tabibi ve eczacılara (6.500) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere ödeme yapılır. Bu ödemenin usul, esas ve miktarı ile di er hususlar Kurum ve Maliye Bakanlığıınca mü tereken belirlenir."

11. Kanun'un "Sa lık hizmetlerinin sa lanma yöntemi ve sa lık giderlerinin ödenmesi" ba lıklı 73. maddesi öyledir:

"(De i ik: 17/4/2008-5754/45 md.)

Bu Kanuna göre sa lık hizmetleri, Kurum ile yurt içindeki veya yurt dı ndaki sa lık hizmeti sunucuları arasında yapılan sözleşle meler yoluyla ve/veya bu Kanun hükümlerine uygun olarak genel sa lık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldu u ki ilerin sözleşle mesiz sa lık hizmeti sunucularından satın aldıkları sa lık hizmeti giderlerinin ödenmesi suretiyle sa lanır.

Kamu idaresi sa lık hizmeti sunucuları dı ndaki vakıf üniversiteleri dahil sözleşle meli sa lık hizmeti sunucularınca, Sa lık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen sa lık hizmetleri bedeline ek olarak, genel sa lık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldukları ki ilerden sa lık hizmeti sunucularının giderleri ve ürettikleri sa lık hizmetlerinin maliyetleri, yapılan sübvansiyonlar gibi kriterler dikkate alınarak bu bedellerin iki katına kadar alınabilecek ilave ücretin tavanını belirlemeye Cumhurba kanı yetkilidir.(1) Bu tavan dahilinde alınabilecek ilave ücret oranları Kurumca belirlenir. Ancak (...)(2) 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (4), (6) ve (8) numaralı alt bentleri kapsamında sayılanlar ile bakmakla yükümlü oldukları ki iler ile aynı maddenin onikinci, onüçüncü ve ondördüncü fıkraları kapsamında genel sa lık sigortalısı sayılan ki ilerden ilave ücret alınamaz. Sa lık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen e de er ilaçların, azami fiyatı ile ki inin talep etti i e de er ilacın fiyatı arasında olu acak fark ve optik için tavan uygulanmaz ve bu fıkra kapsamında de erlendirilmez.(2)(3)(4)

Kamu idaresi sa lık hizmeti sunucuları ise otelcilik hizmeti ile dördüncü fıkrada belirtilen istisnai sa lık hizmetleri dı nda, sa ladıkları sa lık hizmetleri için genel sa lık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldu u ki ilerden ilave ücret talep edemez. (Mülga ikinci cümle: 21/1/2010-5947/19 md.) (...) (Ek cümleler: 21/5/2013-6486/4) Ancak yüksekö retim kurumlarına ait sa lık hizmeti sunucularında ö retim üyeleri tarafından mesai saatleri dı nda bizzat verilen sa lık hizmetleri için Kurumca belirlenmi sa lık hizmetleri bedelinin, poliklinik muayenelerinde bir katını, di er hizmetlerde yüzde ellisini geçmemek üzere, üniversite yönetim kurulu kararıyla ö retim üyelerinin unvanları itibarıyla belirlenen miktarda ilave ücret alınabilir. Ancak alınacak ilave ücret bir defada asgari ücretin iki katını geçemez. Bu oranları bir katına kadar artırmaya Cumhurba kanı yetkilidir. Kurum bu fıkra kapsamında ilave ücret alınamayacak sa lık hizmetlerini belirlemeye yetkilidir.(4)

Sözle meli sa lık hizmeti sunucuları, Kurumca belirlenmi standartların üstündeki talepleri kar ılayan otelcilik hizmetleri ile hayati öneme sahip olmama ve alternatif tedavilerin bulunması gibi hususlar göz önüne alınarak Sa lık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenen istisnai sa lık hizmetleri için, genel sa lık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldu u ki ilerden belirlenen hizmet fiyatlarının üç katını geçmemek üzere ilâve ücret alabilir. Sözle meli sa lık hizmeti sunucuları, Kurumca ödenecek sa lık hizmeti bedellerinin yayımlanmasını takiben otuz gün içinde ilâve ücret ödemeleri için belirlenen tavanlar dahilinde belirledikleri sa lık hizmeti fiyatlarını kuruma bildirmek

zorundadır. Sözle meli sa lık hizmeti sunucuları fiyat de i ikliklerini 5 i günü içinde Kuruma bildirirler. Tavanlar dahilinde de olsa Kurumca belirlenen süreden önce bu fiyatlarını artıramazlar.

Kurum, provizyon i lemlerini yürütmek üzere sa lık hizmeti sunucularının mahallinde provizyon merkezi açabilir ve personel çalı tırabilir. Sözle meli sa lık hizmeti sunucuları, bu amaçla Kuruma uygun ba ımsız mekân tahsis etmek zorundadır.

Acil haller dı ında sözle mesiz sa lık hizmeti sunucularından ki ilerce satın alınan sa lık hizmeti bedelleri Kurumca ödenmez.

Sözle mesiz sa lık hizmeti sunucularından acil hallerde alınan sa lık hizmeti bedeli, 72 nci madde gere i sözle meli sa lık hizmeti sunucuları için belirlenen bedeller esas alınarak genel sa lık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldu u ki ilere fatura kar ılı ı ödenir. Sözle meli ve sözle mesiz sa lık hizmeti sunucuları, acil hallerde, sözle meli sa lık hizmetleri sunucuları ise Kurumun belirledi i sa lık hizmetleri için genel sa lık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldu u ki ilerden veya Kurumdan herhangi bir ilave ücret talep edemez.

Kurum, bu Kanunun birinci fıkrasında belirtilen yöntemler dı ında, kamu idarelerince verilecek sa lık hizmetlerini götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesiyle de sa lamaya yetkilidir. Kamu idaresi sa lık hizmeti sunucuları, sözleşme belirtilen götürü bedel kar ılı ında genel sa lık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldu u ki ilere sözleşme kapsamında verilmesi gereken her türlü sa lık hizmetini sunmakla yükümlüdür ve sözleşme belirtilen götürü bedel dı ında Kurumdan veya genel sa lık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldu u ki ilerden Kanunda belirtilen ilave ücretler ve katılım payları dı ında ayrıca bir bedel talep edemez. Götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesiyle temin edilen hizmetler için Kuruma ayrıca fatura ve dayana ı belge gönderilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ili kin usul ve esaslar Sa lık Bakanlığı ile mü tereken belirlenir.

Sa lık hizmeti sunucuları, genel sa lık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldu u ki ilerin sa lık hizmetlerinden yararlanmaya mü stahak olup olmadığını, Kurumun elektronik veya di er ortamlarda sa layaca ı yöntemlere uygun olarak kontrol etmek ve belgelemek zorundadır.

(Ek fıkra: 4/7/2012-6353/84 md.) 3713 sayılı Kanuna göre aylık ba lanmı maluller, 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık ba lananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi ba kasının yardımı ve deste i olmaksızın ya amak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malullerinin sa lık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve di er iyile tirici araç ve gereçler herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Kurumca kar ılanır. (Ek cümle: 20/8/2016-6745/61 md.) 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi atı , tatbikat veya di er ate li silah yaralanmaları nedeniyle malul olan vazife ve harp malullerinin de sa lık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez, protez ve di er iyile tirici araç ve gereçler herhangi bir kısıtlama getirilmeksizin Sosyal Güvenlik Kurumunca kar ılanır. (De i ik cümle: 10/9/2014-6552/49 md.) Ancak, 72 nci maddede belirtilen usullere göre bedelleri kar ılanacak olan bu kapsamdaki ürünler, garanti süresi kapsamında veya aynı amaca yönelik ürün talepleri Kurum tarafından yayınlanan ürün listelerinden, yine Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre kar ılanır.

(Ek fıkra: 4/7/2012-6353/84 md.) Genel sa lık sigortalısı ile bakmakla yükümlü oldu u ki ilerden, 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde sayılan olaylara maruz kalmaları nedeniyle yaralananlar, tedavileri sonuçlanıncaya veya maluliyetleri kesinle inceye kadar geçen süre içerisinde verilen sa lık hizmetleri ve di er haklardan aynı Kanuna göre aylık ba lanmı olanlar gibi yararlandırılırlar.

(Ek fıkra: 10/9/2014-6552/ 49 md.) Kurum, fatura denetimi konusunda kriterler koymaya, alternatif geri ödeme modelleri olu turmaya ve bu konularda tespitler ve denetimler yapmaya ve/veya yaptırmaya, buna ba lı olarak hizmet alımı yapmaya yetkilidir.

(Ek fıkra: 10/9/2014-6552/ 49 md.) Kurum, gerçek veya tüzel ki ilerden; ödeme kapsamındaki sa lık hizmetleri ve/veya ürün listelerine girmek için yapılan ba vurulardan asgari ücretin yirmi katını geçmemek üzere ba vuru ücreti, ilaç hariç olmak üzere di er tıbbi

malzeme ve ürünlerden listelerde kalmak için asgari ücretin üç katını geçmemek üzere yıllık aidat, fiyat dışı talepleri hariç olmak üzere listelerdeki de i iklik taleplerinden her bir i lem için asgari ücret tutarını geçmemek üzere i lem ücreti, kamu kurumu niteli inde tüzel ki ili i haiz meslek kurulu ları ile yapılan protokollere dayalı sözleşmeler hariç olmak üzere sözleşme imzalamak için asgari ücretin on katını geçmemek üzere sözleşme ücreti alabilir, bu ücretleri imal ve ithal ürün gruplarına göre farklılaştırılabilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Sa lık hizmeti satın alma sözleşmelerinin hazırlanması ve akdedilmesi, sa lık hizmeti giderlerinin ödenmesi ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin di er usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

12. Kanun'un "Uyu mazlıkların çözüm yeri" ba lıklı 101. maddesi öyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyu mazlıklar i mahkemelerinde görülür."

13. 10/02/2016 tarih ve 29620 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumu laç Geri Ödeme Yönetmeli i'nin "Amaç ve kapsam" ba lıklı 1. maddesi öyledir:

"(1) Bu Yönetmeli in amacı, Sosyal Güvenlik Kurumunca finansmanı sa lanılan ilaçlar ile finansmanının sa lanılması talebinde bulunulan ilaçların türleri, miktarları, kullanım süreleri ile bu ilaçların ödeme usul ve esaslarını belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, Kurumca olu turulan laç Geri Ödeme Komisyonu, Tıbbi ve Ekonomik De erlendirme Komisyonu ve Sekreteryanın çalı ma usul ve esasları ile ilaç ba vuruları ve de erlendirme kriterlerini kapsar."

14. Yönetmeli in "Dayanak" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"(1) Bu Yönetmelik, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanununun 63 üncü maddesi ile 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 41 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır."

15. Sosyal Güvenlik Kurumu laç Geri Ödeme Ba vurularına li kin Usul ve Esaslar'ın "Amaç ve Kapsam" ba lıklı 1. maddesi öyledir:

"(1) Bu usul ve esasların amacı, Sosyal Güvenlik Kurumunca finansmanı sa lanılan ilaçlar ile finansmanının sa lanılması talebinde bulunulan ilaçların Sosyal Güvenlik Kurumu laç Geri Ödeme Yönetmeli i ile Sosyal Güvenlik Kurumu Genel Sa lık Sigortası Alternatif Geri Ödeme Yönetmeli i kapsamında yapılacak ba vurularda izlenecek usul ve esaslarının belirlenmesidir.

(2) Bu Usul ve Esaslar, ilaç geri ödeme listesine ba vuracak firmalar ile ba vuru dosyasında yer alacak bilgi ve belgeleri kapsar."

16. Aynı Düzenlemenin "Dayanak" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"(1) Bu Usul ve Esaslar, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanununun 63 ve 73 üncü maddeleri, Sosyal Güvenlik Kurumu Merkez Te kilatı Çalı ma Yönetmeli inin 79 uncu maddesi ile Sosyal Güvenlik Kurumu laç Geri Ödeme Yönetmeli i ve Sosyal Güvenlik Kurumu Genel Sa lık Sigortası Alternatif Geri Ödeme Yönetmeli i hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır."

V. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

17. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yöntemine uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde aynı davalı vekilinin görevi yerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyu mazlı çıkarıldı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyu mazlının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın incelenmesi

18. Raportör-Hâkim Talat ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile Raportör-Hâkim Mevlüt DÖNERTA 'nın sözlü açıklamaları ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇETİÇ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gerekçe görüşülüp düzeltilmiştir:

19. Dava, "*Tebokan Special 80 mg 30 Film Tablet*" adlı ürünün geri ödeme kapsamına ilişkin rapor koşullarında değişiklik yapılması istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin istemin iptali istemiyle açılmıştır.

20. Davalı idarenin bir kamu kurulu olduğu çekici mesizdir. Dava konusu istemin, davalı idare tarafından tek yanlı irade beyanı ile kamu gücü kullanılarak tesis edilmiş olmasına karşın, istemin yasal dayanağını 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu oluşturmaktadır.

21. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve somut olay birlikte değerlendirildiğinde; uyu mazlık konusu istemin "*Tebokan Special 80 mg 30 Film Tablet*" adlı ürünün geri ödeme kapsamına ilişkin rapor koşullarında değişiklik yapılması istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin olduğu; bu konunun 5510 sayılı Kanun hükümlerine dayanılarak hazırlanan Yönetmelik ve düzenleyici istemlerde yer aldığı gözetildiğinde; *bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan dava konusu uyu mazlı*ın Kanun'un 101. maddesi kapsamında adli yargı yerince çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca yapılan başvurunun kabulü ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Ankara 14. dairesi Mahkemesinin 23/10/2020 tarihli ve E.2020/1616 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmektedir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDÜĞÜNE,

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ili kin Ankara 14. dare Mahkemesinin 23/10/2020 tarihli ve E.2020/1616 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde, Üye Aydemir TUNÇ'un KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KAR IOY

Dava; "Tekoban Special 80 mg 30 Film Tablet" adlı ürünün geri ödeme kapsamına ili kin rapor ko ullarında de i iklik yapılmasına istemiyle yapılan ba vurunun zımnen reddine ili kin i lemin iptali istemiyle açılmış tır.

2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde; idari dava türleri, idari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı açılan iptal davaları; idari i lem ve eylemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları; kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü sözleşmelerden dolayı açılan davalar olarak sayılmış ; idari yargının idari eylem ve i lemlerin hukuka uygunlu unun denetimini yapmakla görevli oldu u kurala ba lanmış tır.

dari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının; idari dava türlerinden biri oldu u idare hukukunun bilinen ilkelerindedir.

dare, idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re'sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş oldu u i lemlere, hukuk alanında yeni durumlar olu turmasıyla idari i lem kimli i kazandırmakta ve kural olarak bu i lemler özel yasal düzenlemeler dı nda, idari yargı denetimine tabi bulunmaktadır.

Yukanda yer verilen mevzuat hükümleri ve somut olay birlikte de erlendirildi inde, uyu mazlık konusu i lemin "Tekoban Special 80 mg 30 Film Tablet" adlı ürünün geri ödeme kapsamına ili kin rapor ko ullarında de i lik yapılması istemiyle yapılan ba vurunun zımnen reddine ili kin oldu u, dava konusu i lemin davalı idare tarafından tek yanlı irade beyanı ile kamu gücü kullanılarak tesis edilen idare i lem niteli inde oldu u, bu nedenle dava konusu uyu mazlı ın görüm ve çözümünde idari yargının görevli oldu u görü ü ile ço unluk kararına katılmıyorum.03/05/2021

Üye
Aydemir TUNÇ